

Política, justícia i mentida

Una de les imatges d'aquest estiu és la desfílada de representants polítics per les instàncies judicials. Diferents càrrecs han prestat declaració davant del jutge sobre els casos de corrupció i finançament il·legal del seu partit. Política i justícia són dos conceptes estretament relacionats amb el poder, que no es poden entendre per separat. Aquesta estreta relació dins l'àmbit del poder va motivar, entre altres aspectes, la separació del poder legislatiu, executiu i judicial durant la Revolució Francesa. L'objectiu era ben clar: garantir la independència d'aquests tres àmbits d'organització social. Al llarg del temps, aquest ideal s'ha adaptat als contextos que l'acceptaven com a base de la democràcia moderna. Però la corrupció política que aflora a marxes forçades en el context català i espanyol convida a preguntar-se quina relació s'estableix avui entre la política i la justícia.

La resposta no és fàcil atesa la complexitat del moment actual. Per entendre aquesta complexitat és bo intentar simplificar-la sense modificar-la. Un exercici que, d'una banda, apunta a dos processos, aparentment contradictoris, com són la politització de la justícia i la judicialització de la política. I, de l'altra, una pràctica cada dia més estesa: la mentida política.

Els usos i els abusos que la política fa de la justícia, i no la justícia de la política, provoquen aquest doble procés contradictori que constitueix com dues cares d'una mateixa mo-

neda. La politització de la justícia té a veure amb la manca d'independència del poder judicial respecte a les organitzacions polítiques. En aquest sentit, el problema no és la ideologia de les persones sinó el monopoli ideològic de la institució. No és possible negar la ideologia d'una persona, però és imprescindible defensar la neutralitat d'una institució. El funcionament actual del Tribunal Constitucional no seria una bona pràctica en aquest sentit. Com tampoc ho és l'indult del delictes polític.

La judicialització de la política té a veure, bàsicament, amb la manca de responsabilitat dels poders executiu i legislatiu. Un poder que abusa de la justícia en demanar-li la resolució de problemes polítics que caldria resoldre a través del diàleg parlamentari. ¿Cal esmenar propostes de llei a través del Tribunal

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

Constitucional? ¿Cal recórrer judicialment resolucions polítiques? ¿Cal denunciar davant la justícia declaracions polítiques? ¿Cal querellar-se contra l'oposició? El balanç del curs polític finalitzat al juliol acumula moltíssimes més demandes, denúncies i querelles judicials que lleis aprovades. Sens dubte, el detall de la diferència numèrica entre unes i altres és un fracàs democràtic. Els poders executiu i legislatiu han estat irresponsables en no complir la seva feina i, cosa que és més greu, traspassen responsabilitats al poder judicial saturant-lo amb demandes, denúncies i querelles molt qüestionables.

Els usos i els abusos que la política fa de la justícia s'observen clarament quan s'analitza la gestió de la corrupció. La compareixença de Mas el 31 de juliol al Parlament de

Catalunya pel cas Palau i la de de Rajoy l'1 d'agost al Senat –perquè al Congrés hi feien obres– pel cas Bárcenas es poden resumir de la mateixa manera: “La justícia està fent la seva feina”. És cert, la justícia ha d'investigar la corrupció i ha de condemnar els corruptes per actuar sobre les conseqüències del problema. Però la realitat és que els poders executiu i legislatiu no estan fent la seva feina, la política hauria de debatre seriosament sobre la corrupció i aprovar mesures legislatives per actuar contra les causes del problema. Contràriament, s'abusa de la dimensió jurídica del problema anul·lant la seva dimensió política. Aquesta gestió de la corrupció explica l'absència de dimissions, la pobresa de les explicacions i l'abundància de les mentides.

La mentida política s'ha convertit en una pràctica tan freqüent en seu parlamentària que es corre el risc que esdevingui norma. És difícil entendre el càlcul polític que hi ha darrere la mentida: ¿impunitat individual, menyspreu social, superioritat moral...? Qui menteix en seu parlamentària busca un efecte beneficiós, potser emmascarat sota la lògica de la mentida pietosa, que té molt a veure amb el benefici individual. Mentrestant, es malmet el que és col·lectiu com la credibilitat de dues instàncies tan imprescindibles per a la democràcia com són la política i la justícia. Cal recordar als que s'atreveixen a mentir que s'agafa abans un mentider que un coix i, alhora, la ciutadania no hauria d'oblidar qui ha mentit quan vagi a votar.

Els poders executiu i legislatiu no estan fent la seva feina, perquè haurien d'aprovar mesures contra les causes de la corrupció

LAMARTARILE

La mentida política és una pràctica tan freqüent en seu parlamentària que es corre el perill que esdevingui norma